

Profil windykacji należności - Włochy

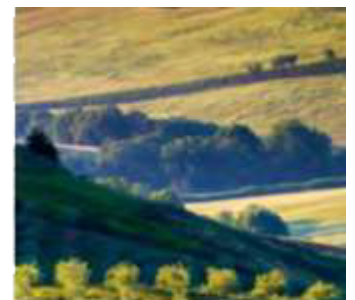
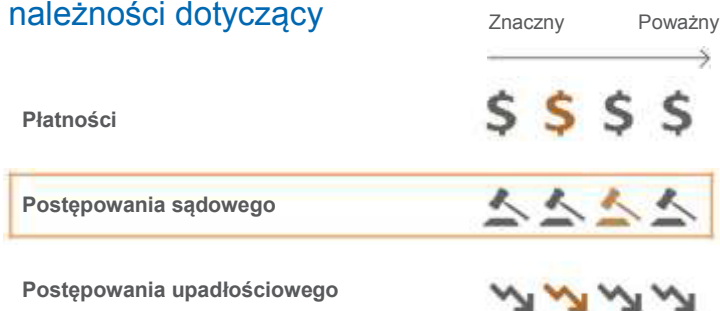
Windykacja należności we Włoszech

- Dyscyplina płatnicza firm krajowych jest zła, a średni DSO jest wysoki, chociaż regulacje w sprawie opóźnionych płatności są bardziej restrykcyjne niż mające zastosowanie przepisy UE.
- Opóźnienia proceduralne i koszty są bardzo duże, zaś wykonanie orzeczeń sądowych może okazać się prawdziwym wyzwaniem. Dlatego wszczynanie działań prawnych bez przyjęcia strategii pozasądowej windykacji należności jest nieracjonalne.
- Dla sytuacji, kiedy dłużnik jest niewypłacalny, wprowadzono mechanizmy renegotjacji zadłużenia, ale w większości przypadków nie są one stosowane w praktyce. Dlatego likwidacja (upadłość) pozostaje domyślną ścieżką, ale daje ona ograniczone możliwości dla niezabezpieczonych wierzycieli w zakresie ściągnięcia swoich należności.

Stopień złożoności windykacji należności

Stopień złożoności windykacji należności dotyczący

Spis treści

Informacje ogólne.....	3
Dostępność informacji finansowych.....	3
Główne struktury korporacyjne.....	3
Otoczenie regulacyjne.....	3
Otrzymanie płatności.....	4
Wskaźnik cyklu regulowania należności w dniach (DSO).....	4
Odsetki od opóźnionych płatności.....	4
Koszty windykacji należności.....	4
Ochrona prawa własności.....	4
Płatności.....	5
Windykacja należności przeterminowanych.....	6
Działania polubowne.....	6
Działania prawne.....	6
Alternatywy dla działań prawnych.....	8
Postępowanie wobec dłużników niewypłacalnych.....	9
Postępowanie upadłościowe.....	9

Informacje ogólne

Dostępność informacji finansowych

Trudno uzyskać rzetelne informacje finansowe na temat włoskich spółek, ponieważ ramy prawne w żadnym stopniu nie zachęcają do tego przedsiębiorstwa.

Polegając na silnej, opartej na delegacjach organizacji terytorialnej, i połączonej wewnętrznej bazie danych, Euler Hermes przypisuje każdemu przedsiębiorstwu ocenę odzwierciedlającą jego kondycję finansową i sposób prowadzenia działalności. Oceny Euler Hermes przedstawiają istotę naszej wiedzy i analizy oraz pomagają klientom zauważyć ryzyko i go uniknąć. Dane są stale monitorowane, aby oferować najaktualniejsze informacje stanowiące wsparcie dla decyzji zarządczych.

Główne struktury korporacyjne

Odpowiedzialność za długi związane z działalnością gospodarczą określają struktury prawne, które są następujące:

- Spółka jednoosobowa jest dostępna dla małych przedsiębiorców gospodarczych zarządzanych przez jedną osobę, dla której struktura handlowa nie jest konieczna. W tym przypadku, właściciel ponosi odpowiedzialność za wszystkie długi spółki. Dwie lub więcej osób może także dzielić własność i odpowiedzialność w ramach spółki osobowej - spółki jawnej (società in nome collettivo, s.n.c.); w tym przypadku wspólnicy ponoszą solidarną odpowiedzialność za działania innych wspólników. Spółki partnerskie (società in accomandita semplice, s.a.s) alternatywnie oferują ograniczoną odpowiedzialność wspólników.
- Dostępne są także podmioty posiadające osobowość prawną - spółki kapitałowe (Società di Capitali). Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (società a responsabilità limitata, Srl) są w praktyce najbardziej preferowanymi podmiotami prawnymi ze względu na to, że wymagają rozsądnej minimalnej kwoty kapitału zakładowego (10 tys. euro), podczas gdy odpowiedzialność wspólników jest ograniczona do ich wkładu. Spółki akcyjne (società per azioni, SpA) są przeznaczone dla większych struktur i wymagają minimalnego kapitału zakładowego w wysokości 120 tys. euro, który musi zostać podzielony na zbywalne akcje. W tych podmiotach odpowiedzialność akcjonariuszy ograniczona jest do wartości ich akcji.
- Zagraniczne przedsiębiorstwa gospodarcze można realizować we Włoszech poprzez oddziały (sede secondaria), które nie są jednak oderwane od struktury prawnej jednostki dominujących i dlatego nie oferują ograniczenia odpowiedzialności. Z tego powodu jednostki zależne z reguły działają w formie spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (Srl). Można także tworzyć wspólne przedsiębiorstwa w oparciu o umowę lub w ramach spółek osobowych.

Otoczenie regulacyjne

Włochy posiadają system prawa cywilnego, w którym przepisy są skodyfikowane i wiążą sądy. Dlatego w odróżnieniu od krajów systemu „common law” orzecznictwo ma ograniczony wpływ na sądy. Relacje gospodarcze uregulowane są w kodeksie cywilnym (Codice Civile), zaś postępowanie sądowe w kodeksie postępowania cywilnego (Codice di procedura Civile).

Sprawy gospodarcze podlegają jurysdykcji sądów powszechnych (Tribunale), niekiedy podzielonych na wyspecjalizowane wydziały, w zależności od wielkości. Istnieją także sądy odwoławcze oraz Najwyższy Sąd Kasacyjny.

Wskaźnik cyklu regulowania należności w dniach (DSO): Średnio poniżej 90 dni w 2016 r. (w porównaniu z 95 dniami w 2015 r.).

Odsetki od opóźnionych płatności: Transakcje pomiędzy podmiotami gospodarczymi (B2B) muszą być zapłacone w ciągu 30 dni kalendarzowych licząc od daty otrzymania faktury przez dłużnika.

Otrzymanie płatności

Wskaźnik cyklu regulowania należności w dniach (DSO)

Windykacja opóźnionych należności we Włoszech nadal jest trudna mimo stopniowej poprawy dyscypliny płatności, ze średnim DSO poniżej 90 dni w 2016 r. (85 dni w porównaniu do 88 dni w poprzednim roku) w sektorze prywatnym, i sześć miesięcy do roku - w przypadku transakcji z partnerem publicznym.

Można to uznać za problem w zakresie, w jakim prawo przewiduje, że płatność powinna zostać zrealizowana w terminie 30 dni, ale można to również wyjaśnić tym, że w wyniku kryzysu gospodarczego, przedsiębiorstwa z reguły wykorzystują opóźnienia jako substytut zarządzania kredytami. Ponadto ostatnia reforma prawa upadłościowego mająca na celu ograniczenie szkód spowodowanych brakiem wsparcia ze strony systemu bankowego daje dłużnikom więcej czasu na spłatę należności oraz zapewnia korzystniejsze warunki. W dodatku dłużnicy coraz częściej stają się niemożliwi do wykrycia.

Odsetki od opóźnionych płatności

We Włoszech dłużnika można obciążyć odsetkami od opóźnionych płatności. Dyrektywa 2011/7/UE (wersja przekształcona), która przewiduje, że płatności w UE muszą być dokonane w ciągu 60 dni, została transponowana do prawa krajowego (Decreto Legislativo 9 novembre 2012, n.192), ale przepisy we Włoszech są surowsze od wymagań UE: co do zasady transakcje pomiędzy podmiotami gospodarczymi (B2B) muszą być zapłacone w ciągu 30 dni kalendarzowych licząc od daty otrzymania faktury przez dłużnika.

Po przekroczeniu tego terminu wierzycieli są uprawnienie do żądania zapłaty odsetek bez doręczania wezwania do zapłaty, według stopy procentowej ustalonej w porozumieniu umownym. W braku takiego porozumienia zastosowanie ma referencyjna stopa procentowa Europejskiego Banku Centralnego (weryfikowana w styczniu i lipcu), powiększona o co najmniej 8 punktów procentowych. Chociaż są dozwolone przez prawo, takie porozumienia często stanowią poważne narzędzia negocjacyjne z tej racji, że powinny zostać podpisane przez obie strony, w przeciwnym razie mogłyby zostać uznane za zawierające „nieuczciwe warunki”.

Koszty windykacji należności

Dodatkowo dyrektywa upoważnia wierzycieli do otrzymania (bez wysuwania żądania) zryczałtowanej kwoty 40 euro jako rekompensatę kosztów windykacji, a także do otrzymania rekompensaty kosztów windykacji przekraczających tę kwotę. W praktyce włoscy dłużnicy rzadko godzą się na zapłatę odsetek od opóźnionych płatności, które wówczas są głównie wykorzystywane jako narzędzie negocjacyjne. Należy powtórzyć: ważne jest posiadanie dokumentu podpisanego przez obie strony.

Ochrona prawa własności:

Prawo włoskie dopuszcza porozumienia dotyczące zachowania prawa własności, mające na celu zastrzeżenie prawa własności towaru do momentu zapłaty w całości powiązanej faktury, ale nie występują one w powszechnym obrocie z kilku powodów. Po pierwsze, postanowienia dotyczące zachowania prawa własności można egzekwować wyłącznie wtedy, jeżeli zostały zarejestrowane przed notariuszem i opatrzone datą pewną ('data certa' zgodnie z art. 1524 kodeksu cywilnego i art. 11(3) dekretu ustawodawczego nr 231/2002 implementującego dyrektywę 2000/35/WE sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych).

W związku z powyższym, wymóg podania do publicznej wiadomości można wyjaśnić tym, że zachowanie prawa własności we Włoszech pierwotnie wiązało się z postępowaniem upadłościowym i miało na celu uniemożliwienie zмовy pomiędzy dłużnikiem niewywiązującym się ze zobowiązania i wierzycielem na szkodę innych wierzycieli.

Po drugie, nie ma pewności, czy rozszerzone zachowanie prawa własności, mające na celu zastrzeżenie prawa własności towaru mimo przekształcenia go przez kupującego, zostanie przyznane przez włoskie sądy. Wykonanie postanowień dotyczących zachowania prawa własności jest trudne w praktyce, ponieważ procedura jest kosztowna i niejednolita ze względu na brak aktualnego odpowiedniego orzecznictwa.

Płatności

- Najpowszechniejsze metody płatności to: Przelewy bankowe SEPA należą do najpopularniejszych sposobów płatności, ponieważ są szybkie, bezpieczne i obsługiwane przez coraz bardziej rozwinięty system bankowy w kraju i zagranicą.
- Alternatywnie, akredytywa standby (bank gwarantuje jakość kredytu i możliwości spłaty dłużnika) oraz gwarancje bankowe stanowią wiarygodną gwarancję, którą można interpretować jako wyraz dobrej wiary, ponieważ można ją uruchomić jako 'płatność w ostateczności', jeżeli klient nie spełni zobowiązania umownego.

Również można rozważyć potwierdzoną akredytywę dokumentową (dłużnik gwarantuje, że pewna kwota pieniężna zostanie przez bank oddana do dyspozycji beneficjenta, kiedy ziszczą się określone warunki wyraźnie uzgodnione przez strony).

- Weksle (cambiali) generalnie są stosowane raczej jako tytuły uznania dług a nie narzędzia płatności. W przypadku braku zapłaty stanowią wykonalne instrumenty, które można wykorzystać przeciwko dłużnikowi bez posiadania nakazu zapłaty.
- Czeki (assegni) również są wykorzystywane w podobny sposób: w przypadku braku zapłaty są egzekwulne w terminie nieprzekraczającym sześciu miesięcy od daty wystawienia. Od 2006 r. niezapłacone czeki należy ponadto zarejestrować w Centrale d'Allarme Interbancaria (w tym przypadku dłużnik zostanie wykluczony z systemu bankowego na sześć miesięcy).
- Płatności mogą być również realizowane za pośrednictwem usług RID, które umożliwiają ściąganie należności z banku dłużnika na podstawie upoważnienia wydanego przez kupującego i zawierającego żądanie akceptacji przez bank poleceń zapłaty. Alternatywnie polecenie pobrania (zwane także RI.BA.) jest instrumentem finansowym stosowanym do zarządzania przedsiębiorstwem, dostępnym dla wszystkich, który umożliwia wierzycielowi otrzymanie kwoty pieniędzy powiązanej z konkretną fakturą z banku dłużnika (po przedstawieniu dokumentów potwierdzających). W dodatku zawsze zaleca się negocjowanie przedpłaty.

Windykacja należności przeterminowanych

Działania polubowne

Negocjacje

Należy zawsze rozważyć możliwości polubownego rozstrzygnięcia sporu (transazione) jako poważnej alternatywy dla formalnego postępowania sądowego, które jest długie i kosztowne. Przed wszczęciem formalnych działań prawnych warto zawrzeć porozumienie w sprawie spłaty ratalnej lub uzyskać przynajmniej formalny tytuł uznania długu; jeżeli dłużnik nie dokonuje zapłaty, wspomniane środki umożliwiają wierzycielowi otrzymanie wykonalnego nakazu zapłaty w postępowaniu uproszczonym (z wykorzystaniem tzw. szybkiej ścieżki). Ponadto przed wszczęciem postępowania sądowego przeciwko dłużnikowi zaleca się sprawdzenie, czy nie występuje on w oficjalnym rejestrze upadłości (Pubblico Registro dei Falliti), pozwoli to zweryfikować, czy przedsiębiorstwo jest nadal aktywne i czy istnieją szanse odzyskania wierzytelności. Ponadto, istotne jest, aby mieć świadomość stanu wypłacalności dłużnika: jeżeli wszczęte jest postępowanie upadłościowe, wyegzekwowanie długu rzeczywiście staje się niemożliwe.

Działania prawne

Postępowanie zwykłe

Podjęcie mediacji nie jest już wymogiem wstępnych działań prawnych. Niemniej prawne monitowanie powinno rozpocząć się od wysłania dłużnikowi listem poleconym wezwania do zapłaty (Lettera Monitoria), przypominającego mu o jego obowiązku zapłaty kwoty głównej wraz odsetkami od opóźnionych płatności (według stopy ustalonej w porozumieniu umownym lub według stopy odsetek ustawowych jako stopy referencyjnej). Jeżeli roszczenie jest bezsporne, postępowanie uproszczone (z wykorzystaniem tzw. szybkiej ścieżki) umożliwia rozstrzygnięcie sporu sądowego w sprawie należności przy minimalnym udziale sądu. W pierwszej kolejności można wszcząć postępowanie nakazowe celem uzyskania nakazu zapłaty ('decreto ingiuntivo' zgodnie z ustawą nr 69/2009), pod warunkiem że wierzyciel wykaże pewność i bezsporność należności (tj. przez przedstawienie czeku bez pokrycia lub weksla niehonorowanego, zamówień, faktur i dowodów dostawy, które potwierdzają, że towar został odebrany przez dłużnika). Sąd wydaje nakaz zapłaty w terminie 40 dni, który, jeśli zostanie zlekceważony, umożliwia wydanie nakazu egzekucji (Atto di precetto) wykonalnego przez komornika (ufficiali giudiziari) poprzez zajęcie składników majątkowych dłużnika. Ponadto nakaz zapłaty stanowi ważny tytuł do ustanowienia hipoteki przymusowej na majątku dłużnika, którą można uruchomić, gdy kwota roszczenia jest wystarczająca do tego, aby przeprowadzenie postępowania było efektywne pod względem kosztów. Jednak sprzeciw dłużnika powoduje przeniesienie sprawy do postępowania zwykłego. Inne postępowanie uproszczone alternatywnie umożliwia uznanie praw wierzycieli (procedimento sommario di cognizione) pod warunkiem przedstawienia bezspornych dowodów. Od nakazu można się odwołać w terminie 30 dni, w tym przypadku sprawa jest rozpatrywana w formalnym postępowaniu sądowym). Jeżeli spółka będąca dłużnikiem posiada majątek w innych państwach członkowskich UE, można ponadto wszcząć procedurę wydania europejskiego nakazu zapłaty ułatwiającego odzyskanie należności bezspornych (na mocy rozporządzenia WE nr 1896/2006). W tym wypadku strona żądająca może wystąpić do sądu krajowego o wydanie nakazu zapłaty, który podlega wykonaniu we wszystkich krajach Unii Europejskiej (oprócz Danii) bez procedury exequatur.

Kiedy pozostaje opcja wszczęcia formalnego postępowania sądowego, powód musi wpięć pozew do sądu (citazione) i doręczyć wezwanie dłużnikowi. Dłużnik może podjąć obronę, np. złożyć odpowiedź na pozew (comparsa di costituzione e risposta) w terminie 90 dni na rozprawie wstępnej. Strony są wówczas wzywane do przedstawienia stanowisk i dowodów; należy pamiętać, że postępowanie obejmuje wiele różnych czasochłonnych etapów. Jeżeli dłużnik nie podejmie obrony, wierzyciel może żądać wydania orzeczenia zaocznego, jednak to wcale nie musi skrócić postępowania. Włoskie sądy udzielają środków ochrony w postaci orzeczeń deklaratoryjnych (np. potwierdzających istnienie prawa), orzeczeń konstytutywnych (zmieniających stosunki prawne między stronami), nakazów określonego zachowania i odszkodowań wyrównawczych, ale nie mogą przyznawać odszkodowań, których strony nie żądały. Prawo włoskie nie przewiduje odszkodowań o charakterze karnym. Generalnie formalna sprawa sądowa dotycząca sporu w zakresie windykacji należności jest niezadowolająca, dlatego zawsze należy preferować wysiłki poprzedzające działania prawne.

Niezbędne dokumenty

- Pełnomocnictwo notarialne
- Kopie zamówień
- Kopie faktur
- Odpowiednie dokumenty spedycyjne/dowody dostawy podpisane albo przez przewoźnika, albo przez dłużnika
- Oryginalne wyciągi z ksiąg rachunkowych wierzyciela, w których ujęte są niezapłacone faktury (muszą zostać poświadczane przez notariusza w przypadku włoskich spółek będących wierzycielami)
- Nazwisko i stanowisko/funkcja w spółce przedstawiciela prawnego

Ograniczenia czasowe

Co do zasady, powództwo dotyczące roszczeń w sprawach gospodarczych należy wytoczyć przed sądem w ciągu dziesięciu lat ('prescrizione' zgodnie z art. 2946 kodeksu cywilnego), ale mają zastosowanie różne zasady. Jednak bieg terminu przedawnienia można przerwać przez wysłanie wezwania do zapłaty listem poleconym. W tym wypadku okres przedawnienia rozpoczyna biec od nowa od daty odebrania wezwania do zapłaty. Pozew dotyczący wadliwego towaru należy złożyć w terminie roku od daty dostawy, ale nie później niż w ciągu ośmiu dni od wykrycia wady.

Windykacja @ Euler Hermes

Zawsze zaleca się podjęcie próby windykacji przed wszczęciem działań prawnych w celu maksymalizacji szans pomyślnego odzyskania należności i uniknięcia kosztów prawnych i opóźnień. Nasza kluczowa zasada to windykacja w bezpośredniej bliskości dłużnika, która obejmuje wysłanie serii pism, e-maili i przeprowadzenie szeregu rozmów telefonicznych w lokalnym języku dłużnika. Pracownicy naszych biur Światowej Sieci Windykacji Euler Hermes i wykonawcy zewnętrzni są ekspertami w dziedzinie profesjonalnej windykacji należności handlowych i negocjacji, zapewniają pozytywne wyniki przy zachowaniu ważnych relacji z klientami. Euler Hermes może przeprowadzić kompletną procedurę windykacyjną od fazy polubownej poprzez wstępne działania prawne do uzyskania orzeczenia sądowego i postępowania egzekucyjnego.

Środki tymczasowe

W toku postępowania zwykłego wierzyciel może zwrócić się do sędziego o wykonanie tytułu na zasadzie tymczasowości. Środki tymczasowe mogą pomóc w ochronie interesów wierzyciela do czasu wydania ostatecznego orzeczenia w zakresie, w jakim sąd może nakazać tymczasowe zajęcie majątku dłużnika. W tym przypadku dłużnik zachowuje własność składników majątkowych, ale traci możliwość ich zbywania tak długo, jak trwa postępowanie. Nakaz tymczasowy może być wydany tylko wówczas, gdy powód wykáže, że jego natychmiastowe wydanie jest konieczne. W sytuacji nagłej sąd może wydać orzeczenie ex parte (tj. pod nieobecność dłużnika), jeżeli uzna to za stosowne.

Składanie odwołań

Od orzeczenia wydanego w pierwszej instancji można się odwołać w terminie 30 dni od daty jego doręczenia stronie. Od czasu wejścia w życie dekretu ustawodawczego nr 38/2012, pozwany musi otrzymać zezwolenie z sądu stwierdzające, że odwołanie jest dopuszczalne. Od orzeczenia wydanego w drugiej instancji można się odwołać do Sądu Najwyższego, który jest kompetentny wyłącznie do rozważania naruszeń prawa (takich jak brak uzasadnienia, brak jurysdykcji, nieprawidłowa interpretacja prawa itd.).

Egzekucja orzeczeń sądowych

Orzeczenie jest wykonalne, gdy stanie się prawomocne (tj. kiedy zostaną wyczerpane wszystkie środki odwoławcze). Jeżeli dłużnik nie wykonuje orzeczenia, można zwrócić się do sądu o zastosowanie egzekucji przymusowej (processo di esecuzione) poprzez zajęcie składników majątkowych dłużnika lub zajęcie u osoby trzeciej (które umożliwia wierzycielowi uzyskanie spłaty zadłużenia przez stronę trzecią, której dłużnik jest wierzycielem). W praktyce windykacja należności od osoby trzeciej, której dłużnik jest wierzycielem, jest bardziej efektywna pod względem kosztów.

Przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego należy doręczyć dłużnikowi tytuł egzekucyjny (titolo esecutivo) wraz z formalnym wezwaniem do zapłaty w terminie dziesięciu dni (precetto). Daje to dłużnikowi kolejną możliwość podjęcia obrony, a zarazem opóźnia egzekucję. Jeżeli sąd odrzuci zarzuty dłużnika, można złożyć wniosek do komornika sądowego (ufficiali giudiziari) o przeprowadzenie przymusowej egzekucji.

Biorąc pod uwagę długość całego postępowania prawnego, przed wytoczeniem powództwa zdecydowanie zaleca się zbadanie możliwości spłaty należności przez dłużnika.

Jak długo trwają działania prawne?

Roszczenia bezsporne mogą zostać rozstrzygnięte w ciągu czterech miesięcy, ale skala czasowa uzyskania wykonalnego orzeczenia zależy od sądu, regionu i złożoności przypadku. Generalnie sprawy sporne trwają przeciętnie trzy lata. W rezultacie nie zawsze warto podejmować działań prawnych, a priorytetem powinny być wysiłki zmierzające do windykacji należności, które poprzedzają działania prawne. Egzekucja również może trwać wiele lat, ponieważ jest ona uzależniona od opóźnień w licytacji, poza tym jest bardzo kosztowna.

Działania prawne w zakresie windykacji należności są takie same dla wierzycieli włoskich i zagranicznych, dlatego sądy nie potrzebują więcej czasu na rozstrzygnięcie spraw wniesionych przez wierzycieli zagranicznych.

Ile może to kosztować?

Co do zasady (na podstawie art. 91-92 kodeksu postępowania cywilnego) sądy zasądają od strony przegranej na rzecz strony wygrywającej zwrot kosztów postępowania sądowego w całości lub części.

Rząd znacznie podniósł opłaty sądowe we Włoszech w ostatnich latach i reprezentacja prawna przeważnie jest kosztowna.

Alternatywy dla działań prawnych

Alternatywne metody rozstrzygnięcia sporów (ADR)

Alternatywne metody rozstrzygnięcia sporów, takie jak mediacja lub arbitraż, mogą stanowić znaczący sposób pozwalający uniknąć długotrwałego postępowania przed sądami jurysdykcji ogólnej; jednak są one rzadko stosowane we Włoszech w odniesieniu do windykacji należności.

Obce sądy

Mając na względzie trudności z uzyskaniem bez opóźnień orzeczeń w sądach krajowych, strony mogą rozważyć rozstrzygnięcie sporu pod auspicjami sądu zagranicznego (tj. sądu obcego lub prawa obcego), ponieważ może to pomóc uniknąć ryzyka wyłączenia dłużnika w trakcie procesu sądowego. Włochy są sygnatariuszem rozporządzenia Rzym I w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych, które przewiduje, że strony umowy mogą, za obopólną zgodą, wybrać prawo właściwe dla umowy, a także wybrać sąd, który będzie miał jurysdykcję nad sporami. Włochy są również sygnatariuszem Konwencji haskiej z dnia 15 czerwca 1955 r. o prawie właściwym dla międzynarodowej sprzedaży towarów, która przewiduje, że umowy powinny być regulowane przez prawo wybrane przez strony, ogólny duch porozumienia i okoliczności spraw.

Egzekucja orzeczeń sądów obcych

Rzeczywiście, pomysł rozwiązania kwestii windykacji należności przez zagraniczne sądy jest rozsądny, ponieważ orzeczenia sądów obcych podlegają wykonaniu we Włoszech, chociaż trzeba się uzbroić w cierpliwość.

Mogą mieć zastosowanie różne okoliczności. Z jednej strony orzeczenia wydane w dowolnym kraju UE korzystają ze szczególnie korzystnych warunków egzekucji. Oprócz europejskich nakazów zapłaty, które zwykle podlegają bezpośredniej egzekucji w sądach krajowych, dostępne są dwie główne metody egzekucji orzeczenia UE w Włoszech przez zastosowanie europejskiego tytułu egzekucyjnego (ETE, wprowadzony na mocy rozporządzenia WE nr 805/2004), kiedy roszczenie jest bezsporne, lub przez rejestrację orzeczenia na mocy postanowień rozporządzenia Bruksela I (44/2001). Jeżeli orzeczenie kwalifikuje się jako roszczenie bezsporne, może być wykonane bezpośrednio (tj. bez rejestracji) przez zastosowanie ETE, pod warunkiem że dłużnik określił aktywa w kraju. Można rozważyć europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń (wprowadzone na mocy rozporządzenia WE nr 861/2007), mające na celu wyeliminowanie etapów pośrednich, w przypadku egzekwowania orzeczeń o wysokości do 2,000 euro. Jeżeli roszczenie zostanie zakwestionowane, procedura rejestracji orzeczenia UE w sądzie krajowym jest względnie prosta. Posiadacz orzeczenia musi złożyć wniosek do odpowiedniego sądu o rejestrację orzeczenia i przedłożyć sądowi, m. in. poświadczoną kopię orzeczenia, uwierzytelnione tłumaczenie orzeczenia i, jeśli dochodzone są także odsetki, oświadczenie potwierdzające kwotę i stopę odsetkową w dacie wniosku i w przyszłości.

Po zarejestrowaniu orzeczenia może być ono egzekwowane tak, jakby to było orzeczenie wydane przez sąd krajowy (zgodnie z przekształconym rozporządzeniem WE nr 1215/2012, procedura exequatur nie jest wymagana od stycznia 2015 r.).

Z drugiej strony, orzeczenia wydane w państwie obcym spoza UE mogą normalnie zostać uznane i wykonane na zasadzie wzajemności, pod warunkiem że państwo wydające jest stroną dwustronnej lub wielostronnej umowy z Włochami zawartej w tym celu. W braku wzajemności zostanie przeprowadzona procedura exequatur przed sądami krajowymi. Zasadniczo, orzeczenia sądów obcych nie mogą być weryfikowane co do istoty, ale sądy generalnie odmawiają dopuszczalności z wielu powodów, na przykład: jeżeli orzeczenie sądu obcego nie jest ani prawomocne, ani wykonalne w państwie wydającym, jest niezgodne z włoską polityką publiczną lub z orzeczeniami wydawanymi przez sądy włoskie, jeżeli pozwany nie skorzystał z rzetelnego procesu sądowego, jeżeli obcy sąd zasądził odszkodowanie o charakterze karnym itp.

Włochy są sygnatariuszem Konwencji nowojorskiej o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych z 1958 r., co oznacza, że sądy krajowe są zobowiązane do uznawania i wykonywania orzeczeń wydawanych w międzynarodowych postępowaniach arbitrażowych.

Droga prawna @ Euler Hermes

Jeżeli działania prawne są konieczne, Euler Hermes może zapewnić wsparcie w trakcie całego procesu prawnego od wydania orzeczenia do przeprowadzenia egzekucji przez pracowników naszych biur Światowej Sieci Windykacji Euler Hermes i wykonawców zewnętrznych. Działania prawne mogą często być skomplikowane i kosztowne, dlatego naszych klientów informujemy o wszystkich kosztach przed podjęciem działania i doradzamy im, która droga jest najlepsza.

Postępowanie wobec dłużników niewypłacalnych

Niewypłacalność we Włoszech można zdefiniować jako niezdolność dłużnika do spłaty należności. Włoskie prawo upadłościowe opiera się na różnych regulacjach, z których głównym jest dekret królewski nr 267 z 16 marca 1942 r., ostatnio zmieniony przez dekret ustawodawczy nr 83 z 22 czerwca 2012 r. (Decreto Crescita). Ramy postępowania upadłościowego kładą nacisk na restrukturyzację zadłużenia jako alternatywę do likwidacji, jednak w praktyce postępowanie upadłościowe pozostaje postępowaniem zaoocnym, tak że próby ratowania spółki nie są szeroko rozpowszechnione. W rzeczywistości istnieje wiele procedur ratowania przedsiębiorstw, które powodują, że cały proces jest złożony.

Postępowanie upadłościowe

Postępowanie pozasądowe

Reforma prawa z 2012 r. w pierwszej kolejności uprawnia dłużnika zmagającego się problemami finansowymi do złożenia pozasądowego wniosku o zawarcie uprzedzającego układu z wierzycielami (pre-concordato/concordato in bianco). Negocjacje w sprawie zawarcia układu z wierzycielami (accordo di ristrutturazione dei debiti) mogą rozpocząć się w terminie 60 do 120 dni przed wszczęciem formalnego postępowania w sprawie restrukturyzacji zadłużenia przed sądem (Concordato Preventivo, zob. poniżej) jako środkiem uprzedzającym wstrzymanie postępowania egzekucyjnego przeciwko spółce. W tym okresie wszystkie postępowania egzekucyjne są zapobiegawczo zamrożone do czasu wydania orzeczenia sądu o dopuszczeniu spółki do Concordato Preventivo.

Zgodnie z reformą prawa z 2012 r. dłużnik zachowuje kontrolę nad majątkiem i działalnością spółki (pod kontrolą nadzorczy). Alternatywnie można również zawrzeć porozumienie w sprawie nowego uprzednio uzgodnionego planu układowego (ristrutturazione del debito) za zgodną wierzycieli reprezentujących co najmniej 60% wartości wszystkich wierzycieli wobec spółki będącej dłużnikiem.

Restrukturyzacja zadłużenia

Postępowanie Concordato Preventivo to sposób dla spółki niewypłacalnej w dużym stopniu na uniknięcie ogłoszenia przymusowej upadłości. Dłużnik składa w sądzie propozycję spłaty całkowitej kwoty pozostającej do zapłaty na rzecz wierzycieli zabezpieczonych i zmienną wartość procentową na rzecz wierzycieli niezabezpieczonych. Nowy włoski dekret ustawodawczy nr 132/2015 wprowadził minimalną wartość procentową dla wierzycieli niezabezpieczonych (40% w przypadku 'concordato liquidatorio', mającego na celu likwidację spółki, i 30% w przypadku 'concordato in continuità', mającego na celu zachowanie działalności spółki). Jeżeli sąd dopuści dłużnika do postępowania Concordato Preventivo, wyznaczy komisarza-syndyka i termin zgromadzenia wierzycieli. Głos można oddać w ciągu 20 dni od daty rozprawy. Zgodnie z dekretem nr 132/2015 brakujący głos jest równy głosowi przeciw. Jeżeli większość zadłużenia zostanie zaakceptowana, sąd oficjalnie zatwierdza postępowanie (omologazione). Alternatywnie, accordo di ristrutturazione del debito ma na celu restrukturyzację zadłużenia, tak aby uratować spółkę będącą dłużnikiem przed postępowaniem upadłościowym. Można zawrzeć porozumienie pomiędzy dłużnikiem i jego wierzycielami (Comitato dei creditori) prowadząc działalność gospodarczą.

Kierownictwo pozostaje odpowiedzialne za bieżące zarządzanie pod nadzorem komisarza sądowego i może przedstawiać różne plany, np. restrukturyzacji zadłużenia, transferu aktywów spółki na cesjonariusza (assuntore), podziału wierzycieli na różne klasy według statusu prawnego i podobnych rozszczeń. Od 2012 r. działania egzekucyjne przeciwko dłużnikowi mogą zostać wstrzymane wcześniej, w momencie rozpoczęcia fazy mającej doprowadzić do zawarcia pozasądowego układu z wierzycielami. Ponadto reforma prawa z 2012 r. daje szersze możliwości uzyskania nowego kapitału w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego.

Można także zainicjować dodatkowe procedury w zależności od wielkości i poziomu zadłużenia spółek: nadzwyczajne postępowanie administracyjne Prodiego (amministrazione straordinaria) jest nadzorowane przez ministra przemysłu i ma zastosowanie do spółek, które zatrudniają co najmniej 200 pracowników, a wysokość ich zadłużenia równa jest dwóm trzecim wartości ich aktywów; nadzwyczajne postępowanie administracyjne Marzano (amministrazione straordinaria Marzano) ma zastosowanie do spółek, które zatrudniają co najmniej 500 pracowników, a ich zadłużenie wynosi co najmniej 300 mln euro.

Postępowanie likwidacyjne

Postępowanie likwidacyjne (fallimento) to w praktyce standardowa procedura upadłościowa dotycząca niewypłacalnych dłużników. Z takim wnioskiem musi wystąpić dłużnik, jego wierzyciele lub prokurator, ale mają tu zastosowanie różne progi: spółka będąca dłużnikiem musi być przedsiębiorstwem handlowym, a jej inwestycje muszą przekraczać kwotę 200 tys. euro (według ostatniego sprawozdania rocznego), ponadto jej stan niewypłacalności musi przekraczać 30 tys. euro. Po dopuszczeniu wniosku likwidacyjnego przez sąd wierzyciele mają około dwóch miesięcy (termin ustala sąd) na zarejestrowanie swoich wierzytelności i pierwszeństwa. Zarządca masy upadłościowej (curatore), wyznaczony przez sąd, odpowiada za sporządzenie listy wierzycieli i przejmuje zarządzanie i administrowanie spółką w miejsce kierownictwa do momentu sprzedaży składników majątkowych spółki i podziału dochodów pomiędzy wierzycieli.

Porozumienie upadłościowe (concordato fallimentare) może jednak być zawarte w trakcie postępowania likwidacyjnego, jeżeli strony uzgodniły plan dotyczący (m.in.) restrukturyzacji zadłużenia, spłaty kredytów, cesji aktywów dłużnika na rzecz cesjonariusza, układu/spłaty klasy wierzycieli itd. Sędzia nadzorujący postępowanie upadłościowe weryfikuje zgodność porozumienia z odpowiednimi przepisami postępowania i odbiera zgodę od zarówno zarządcy masy upadłościowej, jak i komitetu wierzycieli. Procedura w zakresie przymusowej likwidacji administracyjnej (liquidazione coatta amministrativa) ma zastosowanie w przypadku spółek, którym prawo nie pozwala ogłosić upadłości ze względu na interes publiczny (np. banki i duże firmy ubezpieczeniowe). 'Liquidazione volontaria' (likwidacja dobrowolna) ma zastosowanie, gdy spółka decyduje się zakończyć działalność gospodarczą, ale to postępowanie uregulowane jest przez prawo cywilne, a nie prawo upadłościowe.

Zasady pierwszeństwa

Zasady pierwszeństwa mają normalnie zastosowanie podczas podziału dochodów ze sprzedaży składników majątkowych dłużnika pomiędzy wierzycieli. Roszczenia z przymiotem pierwszeństwa (prawo zatrzymania majątku ruchomego i nieruchomego) są zaspokajane przed roszczeniami uprzywilejowanymi i roszczeniami zabezpieczonymi w postaci zastawu lub hipoteki.

Nowy kapitał dostarczony dłużnikowi w trakcie postępowania restrukturyzacyjnego i uznany za istotny dla istnienia spółki również uważany jest za roszczenie z przymiotem pierwszeństwa zgodnie z reformą prawa z 2012 r.

Anulowanie podejrzanych transakcji (żądanie zwrotu)

Prawo upadłościowe (art. 64-70) uprawnia administratorów i zarządców masy upadłościowej do weryfikacji i anulowania płatności dokonanych przez dłużnika w 'podejrzany okresie' począwszy od sześciu miesięcy do dwóch lat przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. W tym trybie można unieważnić transakcje faworyzujące jednego wierzyciela kosztem innych lub zmniejszające wartość nieruchomości (działania noszące cechy oszustwa, transakcje zawierane poniżej wartości rynkowej, czynności polegające na nieodpłatnym przekazaniu składników majątkowych itd.).

Jak długo może trwać postępowanie upadłościowe?

Postępowanie upadłościowe trwa przeciętnie od pięciu do dziesięciu lat, chociaż w najbardziej skomplikowanych sprawach może zająć nawet 20 lat.

Niezbędne dokumenty

- Pełnomocnictwo notarialne (jeżeli pozew jest składany przez prawnika zewnętrznego)
- Dowód istnienia zobowiązania (w przypadku postępowania upadłościowego i nadzwyczajnego postępowania administracyjnego, 'amministrazione straordinaria')
- Kopie zamówień
- Kopie faktur
- Odpowiednie dokumenty spedycyjne/dowody dostawy podpisane albo przez przewoźnika, albo przez dłużnika
- Oryginalne niezapłacone faktury (muszą zostać poświadczane przez notariusza w przypadku włoskich spółek będących wierzycielami)
- Nazwisko i stanowisko/funkcja w spółce przedstawiciela prawnego

Niewypłacalność @ Euler Hermes

Euler Hermes pracuje blisko z dłużnikami, wierzycielami i prawnikami w celu zapewnienia wsparcia podczas postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego. W przypadku wielu możliwości, kiedy dochodzi do postępowania upadłościowego, możemy doradzić, która opcja jest właściwa.

Profil windykacji publikowany jest przez Euler Hermes, spółkę Allianz, tylko w celach informacyjnych. Informacje tu podane nie są poradą prawną ani żadną inną poradą. Czytelnicy powinni dokonać własnej niezależnej oceny informacji; w żadnych okolicznościach nie należy podejmować działań wyłącznie na podstawie tych informacji; po poradę prawną należy zawsze zwracać się do prawników. Chociaż informacje zostały zebrane i zredagowane przez renomowanych ekspertów w swoich dziedzinach oraz uznane za prawidłowe i rzetelne, Euler Hermes nie udziela żadnej gwarancji (wyraźnej lub dorozumianej) w odniesieniu do dokładności lub kompletności informacji ani też nie przyjmuje odpowiedzialności za straty lub szkody wynikłe z korzystania lub opierania się na tych informacjach. Materiału nie wolno rozpowszechniać ani przekazywać osobom trzecim bez naszej zgody. Nie jest przeznaczony do rozpowszechniania w jurysdykcji, w której jest to zabronione; profile windykacji mogą ulec zmianie bez uprzedzenia.

©Copyright 2017 Euler Hermes. Wszelkie prawa zastrzeżone.

Euler Hermes, spółka Allianz, lider w dziedzinie ubezpieczeń należności, pomagający przedsiębiorstwom w bezpiecznym rozwoju ich działalności w kraju i zagranicą, świadczy globalne usługi windykacji należności handlowych od samego początku do końca. Euler Hermes oferuje usługi windykacji długów handlowych zarówno krajowych, jak i międzynarodowych na całym świecie. Poprzez naszą sieć korzystamy z doświadczenia i znajomości lokalnych rynków w celu zapewnienia profesjonalnych usług dla naszych klientów od wstępnych działań prawnych poprzez postępowanie sądowe.

Więcej informacji o Euler Hermes można znaleźć na stronie: www.eulerhermes.com